

Meldingsplicht bij bouw- en sloopwerkzaamheden

Een onderzoek naar de mogelijkheden om de respons op de meldingsplicht te verhogen.

Auteur:	Dhr. B.C.G.M. van Beers
Studentnummer:	2005181
Kader:	Bachelorscriptie
Onderwijsinstelling:	Juridische Hogeschool Avans-Fontys
Onderwijslocatie:	's-Hertogenbosch/ Tilburg
Studierichting:	HBO-Rechten
Jaar:	2009-2010
Datum:	31 mei 2010
Opdrachtgever:	Gemeente Waalwijk
Afstudeermentor:	Dhr. ing. B. Verhagen

Meldingsplicht bij bouw- en sloopwerkzaamheden

Een onderzoek naar de mogelijkheden om de respons op de meldingsplicht te verhogen.

Auteur: Dhr. B.C.G.M. van Beers
Studentnummer: 2005181
Onderwijsinstelling: Juridische Hogeschool Avans-Fontys
Onderwijslocatie: 's-Hertogenbosch - Tilburg
Studierichting: HBO-Rechten
Jaar: 2009-2010
Afstudeeradres: Gemeente Waalwijk
Taxandriaweg 6
5141 PA Waalwijk.
Afstudeermentor: Dhr. ing. B. Verhagen
Afstudeerperiode: 08 februari 2010 – 31 mei 2010
Eerste begeleider: Dhr. mr. M.O.G.H. Hermans
Tweede begeleider: Dhr. mr. P.J.D. Jacobs

© Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van deze pagina's worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets van deze pagina's mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een retrieval systeem worden opgeslagen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Tenzij het tegendeel uitdrukkelijk is bepaald, wordt deze toestemming stilzwijgend verleend voor het citeren van gedeelten uit deze werken, mits zonder winstoogmerk en met expliciete bronvermelding.

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksrapport *'Meldingsplicht bij bouw- en sloopwerkzaamheden, een onderzoek naar de mogelijkheden om de respons op de meldingsplicht te verhogen'*. Dit onderzoek is uitgevoerd ter afsluiting van mijn studie HBO-Rechten aan de Juridische Hogeschool Avans-Fontys, waar ik met plezier en interesse heb gestudeerd.

Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de gemeente Waalwijk. Ik ben gemeente Waalwijk dankbaar voor de kans die zij mij boden om te werken aan dit interessante onderzoek, binnen de gemeente waar ik al vele jaren woonachtig ben.

Bij de totstandkoming van dit onderzoeksrapport heb ik met velen direct en/ of indirect contact gehad. Enkele personen die een belangrijke rol hebben gespeeld bij dit onderzoek wil ik kort bedanken.

Allereerst mijn afstudeermentor van de gemeente Waalwijk, dhr. Ing. B. Verhagen (coördinator Vergunningen en Handhaving). Hij was, ondanks zijn volle agenda, altijd bereid tijd vrij te maken om mij op verschillende wijzen te ondersteunen in mijn onderzoek.

Daarnaast gaat mijn dank uit naar dhr. mr. M.O.G.H. Hermans. Hij was ten tijde van mijn onderzoek mijn eerste begeleider vanuit de opleiding. Met hem heb ik geregeld contact gehad omtrent de totstandkoming van dit onderzoek. Hij was altijd bereid, ook buiten de reguliere kantooruren, een helpende hand te bieden.

Graag wil ik ook mijn dank betuigen aan dhr. M. Werts en dhr. H. Doornbusch, beide werkzaam bij Servicepunt Handhaving Midden- en West-Brabant. Zij hebben mij in contact doen komen met vele gemeenten uit de regio Midden- en West-Brabant, wat nadrukkelijk ten goede is gekomen aan mijn onderzoek.

Tenslotte wil ik mijn ouders bedanken voor hun bijdrage aan dit onderzoek. Zij waren altijd bereid tot het maken van op- en aanmerkingen en het geven van (nieuwe) ideeën, wat heeft doen leiden tot het onderzoek dat voor u ligt.

Ik hoop dat u dit onderzoek met interesse zult lezen en dat het u ondersteunt bij eventuele vragen omtrent de meldingsplicht bij bouw- en sloopwerkzaamheden.

Waalwijk, mei 2010.

Bas van Beers

Samenvatting

Aan het verlenen van vergunningen stellen gemeenten voorwaarden. Zo moeten begunstigde, vooraf bepaalde werkzaamheden, tijdig aan de gemeente melden (meldingsplicht). Op die manier is de gemeente op de hoogte van het feit dat op een bepaald moment een bepaalde werkzaamheid wordt verricht, waardoor zij toezicht kan uitoefenen op deze werkzaamheid.

In praktijk blijkt dat slechts 15% van de meldingsplichtigen daadwerkelijk de verplichte meldmomenten aan de gemeente doorgeeft. Hierdoor loopt de gemeente vaak achter de feiten aan en heeft zij geen goed beeld van de voortgang van de bouw- en/of sloopwerkzaamheden. De gemeente vindt het belangrijk dat de respons op de meldingsplicht stijgt, zodat zij haar handhavingstaak kan uitoefenen. Het doel van dit onderzoek is dan ook, gemeente Waalwijk te informeren omtrent de juridische mogelijkheden die zij heeft om de respons op de meldingsplicht te verhogen.

Bij het onderzoek naar de juridische mogelijkheden is een bekeken of hanteren van een last onder dwangsom, het toepassen van een last onder bestuursdwang of het intrekken van een afgegeven begunstigde beschikking, de respons op de meldingsplicht kunnen verhogen. Daarnaast is onderzocht of de bestuurlijke boete en de statiegeldregeling, de respons kunnen verhogen.

Uit het onderzoek blijkt dat gemeente Waalwijk de last onder dwangsom kan opleggen tegen meldingsplichtigen die zich niet houden aan de meldingsplicht. De gemeente dient deze meldingsplichtigen een begunstigingstermijn te geven om alsnog de verplichte melding(en) te doen. Doet de meldingsplichtige dit niet, dan kan de gemeente een last onder dwangsom opleggen voor iedere dag dat de meldingsplichtige geen melding doet.

Het toepassen van een last onder bestuursdwang is in casu niet mogelijk. Het kenmerkende van een last onder bestuursdwang is immers dat de gemeente de last op zich neemt. Dat zou betekenen dat de gemeente de meldingsplicht van de meldingsplichtigen over gaat nemen en zo het melden tot haar taak maakt. Dit zorgt voor veel extra werkzaamheden en kosten voor de gemeente.

Gemeenten hebben het recht om in bepaalde gevallen een afgegeven bouw- en/of sloopvergunning, geheel of gedeeltelijk in te trekken. De gronden die aanwezig moeten zijn om een vergunning geheel of gedeeltelijk in te trekken, zijn gegeven in artikel 59 lid 1 van de Woningwet. Andere gronden dan deze bestaan dus niet. De gronden uit dit artikel, geven de gemeente geen bevoegdheid om een vergunning in te trekken vanwege het niet (tijdig) melden van de verplichte meldmomenten.

De bestuurlijke boete kan een goed middel zijn om de respons op de meldingsplicht te verhogen. De gemeente kan een meldingsplichtige een boete opleggen voor het niet (tijdig) melden van de verplichte meldmomenten. Voordat de gemeente de bestuurlijke boete mag toepassen dient zij de bestuurlijke boete eerst op te nemen in haar verordeningen (in casu de bouwverordening).

Het toepassen van een statiegeldregeling behoort juridisch gezien niet tot de mogelijkheden. De statiegeldregeling is een soort boetelege. Het hanteren van boeteleges is alleen toegestaan, wanneer er sprake is van een doorberekening van kosten, als gevolg van het feit dat de vergunningaanvrager vóór het verlenen van de vergunning is aangevangen met de werkzaamheden en de gemeente hierdoor extra werkzaamheden en kosten heeft moeten maken. Bij de statiegeldregeling is geen sprake van een doorberekening van extra gemaakte kosten, maar een standaard verhoging van de leges voor iedere aanvrager.

Inhoudsopgave

Voorwoord

Samenvatting

1	Inleiding	1
2	Wettelijke regelingen omtrent bouw- en sloopvergunningen.	4
2.1	Vergunningen	4
2.2	Bouwvergunning	4
2.2.1	Bouwvergunningsvrij	4
2.2.2	Licht-bouwvergunningsplichtig	4
2.2.3	Regulier bouwvergunningsplichtig	4
2.2.4	Kosten	5
2.3	Sloopvergunning	5
2.3.1	Vergunning	5
2.3.2	Asbest	6
2.3.3	Kosten	6
3	Meldingsplicht bij bouw- en sloopwerkzaamheden	7
3.1	Bouwen	7
3.1.1	Aanpak gemeente Waalwijk	8
3.2	Slopen	10
3.2.1	Aanpak gemeente Waalwijk	10
4	Oorzaken voor de lage respons op de meldingsplicht	11
4.1	Tafel van Elf	11
4.2	Resultaten uit de Tafel van Elf analyse	14
5	Handhaving	16
5.1	Beschikking	16
5.2	Sancties	17

5.2.1 Herstelsanctie	17
5.2.1.1 Last onder bestuursdwang	17
5.2.1.2 Last onder dwangsom	18
5.2.1.3 Last onder bestuursdwang of last onder dwangsom?	19
5.2.1.4 Intrekken verleende begunstigende beschikking	20
5.2.2 Bestraffende sanctie	20
5.2.2.1 Bestuurlijke boete	23
5.2.2.2 Hoogte van de bestuurlijke boete	23
5.2.2.3 Bestuurlijke strafbeschikking	23
5.3 Toepasselijkheid van de sancties	23
5.3.1 Last onder bestuursdwang	23
5.3.2 Last onder dwangsom	24
5.3.3 Intrekken verleende begunstigende beschikking	24
5.3.4 Bestuurlijke boete	25
5.3.5 Wabo	25
5.3.6 Conclusie	26
6 Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten voor de Mens en Fundamentele Vrijheden	28
6.1 Artikel 6 EVRM	28
6.2 Strafrecht en bestuursrecht	29
6.2.1 Strafrecht	29
6.2.2 Bestuursrecht	30
6.2.2.1 Bestuurlijke boete	31
7 Statiegeldregeling	33
7.1 Leges	33
7.1.1 Hoogte van de leges	33
7.1.2 Bevoegdheid tot legesoplegging	33
7.2 Boeteleges	34
7.2.1 Jurisprudentie omtrent boeteleges	34
7.2.1.1 Boeteleges toegestaan	34
7.2.1.2 Boeteleges verboden	35
7.2.1.3 Oordeel Vereniging van Nederlandse Gemeenten	36
7.2.1.4 Deskundige oordeel	36
7.3 Toepasbaarheid van de Statiegeldregeling	37
7.3.1 Onverschuldigde betaling	38
7.3.2 Statiegeldregeling in andere gemeenten	38
7.3.3 Conclusie	39

8 Conclusie en aanbevelingen	41
8.1 Conclusie	41
8.2 Aanbevelingen	43
 Begrippenlijst	 44
 Bronnenlijst	 49